

Vergaderjaar 2008–2009

30 597

Toekomst AWBZ

Nr. 60

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 maart 2009

Op 10 februari 2009 heb ik tijdens het mondeling vragenuur (Handelingen der Kamer II, vergaderjaar 2008–2009, nr. 52, blz. 4290-4292 toegezegd om u nader te informeren over de te laag opgelegde eigen bijdrage voor zorg met verblijf door het CAK aan AWBZ verzekerden. Hierover heb ik overleg gevoerd met de staatssecretaris van Financiën en u treft onze gezamenlijke reactie hierna aan.

Nadere informatie over de te laag opgelegde eigen bijdrage

Met deze brief voldoen wij aan het verzoek van de Kamer om u gedetailleerder te informeren over de exacte oorzaak en wat wij hebben gedaan om dit probleem van de ten onrechte te laag opgelegde eigen bijdrage voor zorg met verblijf op te lossen.

Allereerst schetsen wij de wijze waarop de eigen bijdrage door het CAK wordt vastgesteld. Vervolgens geven wij aan wat de oorzaak was van de te laag vastgestelde eigen bijdrage en schetsen wij de vervolgacties.

Een verzekerde die in een AWBZ-instelling verblijft, is een eigen bijdrage verschuldigd. Het gaat om de bijdrage genoemd in artikel 4 van het Bijdragebesluit zorg. Deze inkomensafhankelijke bijdrage bedraagt maximaal € 1 838,60 per maand. Voor de vaststelling van de bijdrage is het verzamelinkomen van 2 jaar terug relevant (dus voor de bijdrage over het jaar 2009, het verzamelinkomen 2007) vermeerderd met de correctie voor buitengewone uitgaven en verminderd met de verschuldigde belasting. De buitengewone uitgaven dienen bij de berekening van de eigen bijdrage weer opgeteld te worden bij het verzamelinkomen, omdat de verzekerde anders twee keer een financieel voordeel zou hebben. Eenmaal door een fiscaal voordeel en eenmaal door een lagere AWBZ eigen bijdrage. Dit is niet wenselijk.

De Belastingdienst levert de benodigde inkomensgegevens aan bij het CAK. Op basis van deze gegevens stuurt het CAK in principe eenmaal per

jaar – in januari – de beschikking aan de verzekerde waaruit blijkt wat de hoogte van de maandelijks te betalen eigen bijdrage is. Mocht de situatie van de verzekerde in de loop van het jaar wijzigen, dan zal hij een aangepaste beschikking ontvangen.

Er is een onderscheid tussen beschikkingen die gebaseerd zijn op definitieve inkomensgegevens en beschikkingen op basis van voorlopige inkomensgegevens. Indien de Belastingdienst beschikt over de definitieve inkomensgegevens en deze tijdig worden aangeleverd bij het CAK, stuurt het CAK eenmaal per jaar een beschikking.

Het is mogelijk dat de Belastingdienst nog niet beschikt over definitieve inkomensgegevens van de verzekerde. Ook in dat geval stuurt het CAK een beschikking aan de verzekerde waarmee een voorlopig berekende eigen bijdrage in rekening wordt gebracht. Op de beschikking is dan vermeld dat de status van de eigen bijdrage «voorlopig» is. Er is voor gekozen ook deze verzekerde alvast een eigen bijdrage in rekening te brengen, om te voorkomen dat later grote bedragen ineens zouden moeten worden betaald. Op deze manier komt de verzekerde niet voor grote financiële verrassingen te staan. Zodra definitieve inkomensgegevens bekend zijn, ontvangt de verzekerde in de loop van het jaar een nieuwe beschikking, die gebaseerd is op definitieve inkomensgegevens. In de meeste gevallen zijn echter de definitieve inkomensgegevens van de verzekerde voor de eigen bijdrageregeling zorg met verblijf bekend en krijgt de verzekerde een beschikking die niet meer wijzigt in de loop van het jaar. Op de beschikking is in deze gevallen aangegeven dat de eigen bijdrage de status «definitief» heeft.

In de periode van 3 tot en met 14 januari 2009 stuurde het CAK de «jaarbeschikkingen» waarin de hoogte van de verschuldigde eigen bijdrage over 2009 staat vermeld. Het gaat daarbij om zowel de beschikkingen die gebaseerd zijn op voorlopige inkomensgegevens als om de beschikkingen die gebaseerd zijn op definitieve inkomensgegevens. Vanaf 21 januari 2009 ontvingen alle verzekerden de factuur gebaseerd op de jaarbeschikking voor de eigen bijdrage over de maand januari 2009. Het CAK heeft kort nadien geconstateerd dat de eigen bijdrage voor AWBZ-zorg met verblijf te laag was vastgesteld. Onmiddellijk nadat geconstateerd was dat verzekerden een onjuiste beschikking hadden ontvangen, heeft het CAK in overleg met de Belastingdienst een analyse uitgevoerd. Deze analyse is gedaan om de oorzaak van de fout te achterhalen, zodat vastgesteld kon worden over hoeveel verzekerden het ging en op welke wijze dit kon worden gecorrigeerd.

De oorzaak bleek het ontbreken van de gegevens van de buitengewone uitgaven in de bestanden die de Belastingdienst bij het CAK heeft aangeleverd. Een aanpassing in de buitengewone uitgavenrubriek in de aangifte bleek niet te zijn doorgevoerd in het bestand van de Belastingdienst waaruit levering aan het CAK heeft plaatsgevonden. Het ging daarbij om 53 000 BSN nummers, die als gevolg van het meetellen van het partnerinkomen hebben geleid tot 38 000 correctiebeschikkingen. De inkomensgegevens van de partners zijn namelijk mede bepalend voor de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage, dit verklaart het verschil tussen het aantal BSN nummers en het aantal gecorrigeerde beschikkingen. Inmiddels hebben alle verzekerden die het betreft in de week van 9 februari 2009 een nieuwe beschikking ontvangen met de juiste eigen bijdrage over januari 2009. Bij deze beschikking is een brief gevoegd, waarin is uitgelegd dat de eerdere beschikking was gebaseerd op onjuiste gegevens.

Aanvullende informatie

- **Beschikkingen op basis van voorlopige inkomensgegevens**

Na het vragenuur is gebleken dat de onjuiste gegevenslevering zich ook bij circa 10 000 beschikkingen heeft voorgedaan die gebaseerd zijn op voorlopige inkomensgegevens. Deze verzekerden ontvangen, zodra de definitieve inkomensgegevens bekend zijn, een nieuwe, definitieve beschikking. Voor de meeste verzekerden kan het CAK half april deze gecorrigeerde beschikking aan de verzekerde versturen. Verzekerden van wie nog geen definitieve inkomensgegevens beschikbaar zijn, zullen een aangepaste beschikking op basis van voorlopige inkomensgegevens ontvangen.

- **Drempelbedrag buitengewone uitgaven**

De Belastingdienst heeft daarnaast bij de selectie van gegevens de buitengewone uitgaven geselecteerd waarop het drempelbedrag nog niet in mindering is gebracht. Geselecteerd hadden moeten worden de uitgaven na vermindering met de drempel. Deze omissie is inmiddels hersteld, zodat het CAK thans over de juiste buitengewone uitgavengegevens beschikt. Het gaat om circa 22 000 verzekerden met een beschikking op basis van voorlopige inkomensgegevens. Deze verzekerden hebben een beschikking ontvangen met een te hoog vastgestelde eigen bijdrage. Het grootste deel van deze groep ontvangt ook half april een nieuwe beschikking op basis van definitieve gegevens. Medio mei vindt teruggaaf van de te veel betaalde eigen bijdrage plaats.

Ook hier geldt dat de overige verzekerden van wie nog geen definitieve inkomensgegevens beschikbaar zijn, medio april een nieuwe beschikking op basis van voorlopige inkomensgegevens ontvangen.

Verzekerden ontvangen tegelijk met alle nieuwe beschikkingen een brief met uitleg.

De in gang gezette herstelacties vinden in goed overleg tussen CAK en Belastingdienst plaats. Inmiddels zijn de genoemde procesverstoringen opgelost.

Website CAK

Op de website van het CAK is een bericht geplaatst waarbij wordt uitgelegd waarom de eigen bijdrage van de verzekerde onjuist was vastgesteld en dat zij een gecorrigeerde beschikking ontvangen. De relevante patiëntenorganisaties en koepels van zorginstellingen zijn hiervan afzonderlijk door het CAK op de hoogte gesteld.

Betalingsregeling

In het geval de verzekerde een beschikking heeft ontvangen met een te laag vastgestelde eigen bijdrage kan de verzekerde een betalingsregeling treffen.

Het is namelijk mogelijk dat niet iedereen de nabetaling in één keer kan voldoen. Het CAK heeft in de brief, die wordt meegezonden met de gecorrigeerde beschikking, gewezen op de mogelijkheid om een betalingsregeling te treffen. Ook via de website worden betrokkenen geattendeerd op de mogelijkheid van een betalingsregeling.

Toelichting op juridische aspect

Voorts heeft de heer Omtzigt tijdens het hiervoor genoemde vragenuur gevraagd om het juridische aspect van de genomen besluiten nader toe te lichten en daarbij de opvatting van de landsadvocaat te betrekken.

De analyse, die gedeeld wordt door de landsadvocaat, is als volgt. Voordat de gecorrigeerde beschikkingen zijn verzonden, is gekeken of er een juridische basis was om hiertoe over te gaan. De rechtsvraag die hier aan de orde is, is of het mogelijk is om beschikkingen op basis van definitieve inkomensgegevens te corrigeren indien bij het vaststellen van de hoogte van de eigen bijdrage onjuiste gegevens zijn gebruikt. Gelet op staande rechtspraak gebaseerd op jurisprudentie, is herstel van de beschikking mogelijk als sprake is van een achteraf gebleken onjuistheid. Daarbij spelen de volgende zaken een rol. Allereerst is het zaak dat een duidelijke uitleg aan de belanghebbende wordt gegeven over de consequenties van de correctie. Bovendien dient zo snel mogelijk een gecorrigeerde beschikking te worden verzonden en moet de nieuwe beslissing nu ook echt helemaal correct zijn. Tot slot dient de betrokkene een behoorlijke termijn te krijgen om zich op de nieuwe situatie in te stellen.

Aan deze voorwaarden heeft het CAK uitvoering gegeven. Zoals hiervoor uiteengezet worden alle betrokkenen per brief op de hoogte gesteld van de omissie en zijn voorts alle belangenorganisaties op de hoogte gesteld. De Belastingdienst heeft bevestigd dat de nieuwe beschikkingen gebaseerd zijn op de juiste gegevens. Voorts is, in het geval de eigen bijdrage te laag is vastgesteld, de mogelijkheid van een betalingsregeling aan verzekerden geboden, zodat zij kunnen wennen aan de correcte bijdrage. De heer Omtzigt heeft nog gevraagd nader in te gaan op de vraag of «definitieve» beschikkingen gecorrigeerd kunnen worden. De mogelijkheid om een foutieve beschikking te corrigeren wordt niet ingeperkt door het feit dat in de brieven waarvoor correctie beoogd is, wordt gesproken van «status eigen bijdrage- definitief». Waar het om gaat is dat sprake is van een duidelijke fout die is veroorzaakt door de aanlevering van onjuiste gegevens. In zo'n geval is correctie mogelijk.

Hoe kunnen we in de toekomst deze fouten voorkomen?

Om onjuiste leveringen van gegevens aan het CAK door de Belastingdienst in de toekomst te voorkomen, heeft de Belastingdienst inmiddels een extra controle op de buitengewone uitgavegegevens ingericht. Voorts zal na afronding van de herstelacties tussen CAK en de Belastingdienst een evaluatie van de procesverstoring plaatsvinden. Maatregelen om te komen tot optimalisatie van de gegevensuitwisseling en het vroegtijdig onderkennen van eventuele onjuistheden in de gegevensuitwisseling maken onderdeel uit van de evaluatie.

Overleg met Platform VG

Tijdens het mondeling vragenuur is toegezegd om in overleg te treden met Platform VG dat mij verzocht heeft alle belanghebbenden per brief te informeren. Zoals uiteengezet is de wijze waarop het CAK uitvoering heeft gegeven aan de oplossing van de problemen hiermee in lijn. Daarnaast heeft in februari overleg met het PlatformVG plaatsgevonden om een nadere uitleg te geven over de ontstane situatie en de door het kabinet geïnitieerde vervolgacties. Tevens is een afschrift van deze brief ter kennisneming aan hen verzonden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Bussemaker

De staatssecretaris van Financiën,
J. C. de Jager